

Gyermekház nyílt a monori cigánytelepen (Naplórészlet)

Örültünk, hogy a talpuktól koszos lett a fal

Július 7-én megnyílt a Máltai Szeretetszolgálat gyerekháza a monori cigánytelepen. Az új intézmény az OSI (Nyílt Társadalom Intézet) támogatásával valósulhatott meg. Monoron hetedik éve folyamatosan zajlik a Szeretetszolgálat integrációs programja. Az alábbiakban Kiss Dávid programvezető naplójából idézünk részleteket.

A mai napon nagy eseményre ébredtünk. Megnyitottuk a Gyerekházat. Sok hónapja készülünk erre, hiszen az OSI-s pályázatunk egyik alappillére volt, hogy házat vásároljunk, hogy meg tudjuk nyerni az 50 milliós támogatást.

Korán reggel érkeztem a telepre, legalábbis azt hittem. Mint kiderült, Marci fél 6 óta ott volt, mert kiásta a hangár előtt a csatornát, hogy a szippantós autó tudjon dolgozni. Közben megérkezett homok is a homokozóba, szintén Marci intézte.

A hangár csillogott villogott, Éva, Kata, Eszter már jó pár napja azon serénykedett, hogy minden rendben legyen. Most reggel berendezték a termet, pogácsát, vizet raktak, kávéfőztek. Befutott Zsolti is, hárman Marcival még elpakoltunk pár asztalt, széket, szekrényt. Beállítottuk a projektort. Mindeközben a hangár mellett a srácok a homokozót alakították ki a kisebbek számára. Megérkezett Edöcs Tamás fuvolaművész is.

Gyűltek a vendégek is. Rengetegen jöttek, legalább 50 ember érkezett. Máltai részről Miklós, Hajnal, a Tutor Alapítvány részéről az erki, bodi gyerekházak, az OSI-s csapatot Balázs képviselte. Alpolgármester, jegyző, rendőrkapitány helyettes, iskolaigazgatók, családgondozók, védőnők, CKÖ vezetők, szülők, gyerekek. Rengeteg vendég volt, alig fértünk el a hangárban.

A hivatalos rész után, illetve közben a gyerekek adtak elő zenés darabokat. Számomra egyébként itt volt a nap fénypontja. Ahogy egyszer hátranéztem, a közönség sorai között egy apukát vettem észre. Ingben volt. Mosolyogva nézte kisfiát, ahogy zenélt. Régen láttam telepi férfit ennyire büszkének. A gyermekére.

A szakmai részt a tarnabodi és az erki gyerekház előadásai kezdték. ők már egy éve működnek, rengeteg tapasztalatot szereztek. A hangárban Judit zárta a műsort, ő a mi gyerekházunk szakmai vezetője. A Nyitnikék Gyerekházról szólt pár mondatot, elmesélte a leginkább történetét. A széncinke, illetve a kerék nagyon találó választás volt.

A hangárból egyszerre indultunk át a gyerekházba. A gyerekház gyönyörűen berendezett épülete, a kert, a rengeteg játék elvarázsolta a vendégeket. Szarka Gábor kollégánk mondott egy áldást, ezzel megnyílt a ház. Beszélgetések sora zajlott, a fák alatt, a veteményes kert mellett, a konyhában, de még a wc-ben is.

A vendégeknek bőséges hidegtállal kedveskedtünk. Eljött lassan az ünneplés vége, majd a gyerekház megnyitotta a kapuit az igazi vendégek, a gyerekek előtt. Judittal telefonon beszéltem, elmondta, hogy rengeteg gyerek volt bent délután, birtokba vették a házat. A mászókötélen nagy népszerűségnek örvendett, ahogy azonban másztak fel rajta a gyerekek, a talpuktól koszos lett a fal. Na de kit érdekel ez most, hiszen az évek óta várt gyerekintézményünk végre megnyitott.

A monori program

[\(Forrás: Terepszemléletű Támogatási Modell\)](#)

A „Tabán” szegény/cigány telep Monor centrumától 5 perc sétára fekszik, a kertvárosi településrészben zárványként helyezkedik el. A település egyetlen szegregátumában 300 fő körüli az alacsonystátuszú népesség száma. A telepen élő teljes népesség átlagéletkora 20 év, a Tabán tehát egy jellemzően fiatal felnőttek által lakott szegénytelep, ahol sok gyermek él. A 168 gyermek szinte kivétel nélkül hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű. A telepen élő tanköteles korú gyermekből 32 fő sajátos nevelési igényű, ez a telepen élő tanköteles korosztály 26%-a. A 14-18 éves korosztályban alig van továbbtanuló. A szegénytelepen az átlagos lakásméret 20 négyzetméter, ahol általában 5 fő él. A telepen található háztartások hatoda rendelkezik vezetékessé vízellátással, a többi háztartás a

telep sarkán lévő egyetlen közutat veszi igénybe.

A Telepen élő családok szinte mindegyike célként fogalmazza meg a telepről történő kitörést, új lakóhely megtalálását. A telep lakóinak a tágabb környezethez való viszonyát hiányok és konfliktusok jellemezik.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület monori „Tabán” Integrációs Programja az alapvető szociális, lakhatási, oktatási minimumok biztosítása, a település szociális ágazatának és döntéshozói bevonásának mentén alakult ki és fejlődik tovább.

A projekt előkészítése 2004 nyarán kezdődött és egy fél éves előkészítő munkát követően 2005. január 1.-én indult. Az elsődleges beavatkozás a lakhatási feltételek javítása, kiemelten az életveszély elhárítása volt, a lakhatási program első lépése gyakorlatilag a tragédiák megelőzését célozta. Erre építve megkezdték az önálló életvitelre képes családok mobilizálását, ezzel lakhatásra alkalmas épületeket (is) nyertek a rászorulóknak részére. A telep alapvető szükségleteinek kielégítésére helyezték el a közfürdőt, és egy szociális irodát a folyamatos jelenlét, családsegítés biztosítása érdekében. A program többi tevékenysége ezekre az alapokra épült, és a közösség életében fellelhető hiányokat pótolta, szükségleteit elégítette ki, célként meghatározva a komplex területi és társadalmi integrációt.

A projekt elsődleges célja a telep komplex (társadalmi és területi) integrációjának megvalósítása, a folyamat felgyorsítása. Ehhez kapcsolódik a település intézményrendszereiben dolgozó szakemberek képzése. Felsőoktatási intézmények bevonása a munkába, terepoktatási anyag kidolgozása, felsőoktatásban tanuló hallgatók folyamatos fogadása, tudásuk, munkájuk hasznosítása. A telepen élő gyermekek iskolai sikerességének megalapozása, a felnőtt korú népesség általános tudásszintjének emelése. A családok eladósodásának megállítása, lakhatási feltételeiknek javítása, közösségek, közösségi terek létrehozása.

Az oktatási, humán erőforrás fejlesztés egyik célja, hogy a város intézményrendszere értő, befogadó közege legyen a telep integrációjának, meginduljon a kommunikáció és az együttműködés. További cél hogy a telep teljes lakossága hozzáférjen azokhoz a tudásokhoz, amelyek előmozdítják érdekérvényesítő készségeiket, foglalkoztathatóságukat.

Közösség fejlesztési alprogram célja, hogy a település döntéshozóit megszólítsák, bevonják az integrációs folyamat tervezésébe, megvalósításába, valamint a telepi közösséget fejlesszék. Minden korosztályban elősegítsék a csoportok, közösségek kialakulását, bevonják, tevékenyvé tegyék őket.

A projekt várható eredménye az, hogy a telepen általánosan javul az épített környezet minősége, minden építmény lakható (beázás-mentes, fűthető, fertőzés- és élősködőmentes) állapotba kerül. Közösségi terek jönnek létre, ahol lehetőség nyílik családi időtöltésre, szervezett, közösségépítő programok megvalósítására. Jelentősen javul a telep higiénés helyzete (tisztaság, közegészségügy), a gyermekek (0-18 év) hátrányai jelentősen lecsökkennek, emelkedik a felnőtt korú népesség képzettségi szintje. Csökken a munkanélküliség, rendeződnek a közüzemi tartozások, javul az életminőség, csökken a teleppel szembeni diszkrimináció. Települési koncepció születik a telep integrációjának megvalósításáról.